

За інженерні кадри

Газета видається
з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, ПРОФКОМУ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ТА РЕКТОРАТУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 38 (75)

Виходить раз
на тиждень.

П'ятниця, 26 листопада 1982 року

Ціна 1 коп.

Підвищувати рівень вимогливості

ІЗ ЗВІТНИХ ЗБОРІВ ПРО РОБОТУ ПАРТІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНСТИТУТУ

Про досягнення колективу інституту можна сказати однією фразою: вуз працює успішно і виконує своє основне завдання — підготовку висококваліфікованих спеціалістів для народного господарства. Про це свідчать ряд показників: план випуску спеціалістів систематично перевищується. В 1982 році він досяг 102,7 процента. В порівнянні з минулими роками, цьогорічні випускники отримали більше дипломів з відзнакою — 131 чоловік. 87,5 процента нинішнього року захистили дипломи з оцінкою «відмінно» і «добре». Кращі показники по навчальній роботі добився енергетичний факультет, серед кафедр — АІПТ, ПЦБ, КІПРА, АСУ, ЕППГ і сільськогосподарства, історії КПРС та охорони праці. Всі ці підрозділи очолюють комуністи.

За підсумками конкурсу на кращого лектора ВПІ переможцями 1981—1982 навчального року стали Ю. С. Данилюк — доцент кафедри АСУ, В. І. Ключко — доцент кафедри вищої математики, М. І. Радомисельський — доцент кафедри політекономії, О. Д. Чернишов — доктор фізико-математичних наук, доцент кафедри теоретичної механіки.

Проведений аналіз навчально-методичної роботи показав, що організаційно-політична робота цього напрямку в основному виконується успішно.

Однак, такі позитивні висновки не можуть замовчати ряд недоліків і упущень, які допустили партком, ректорат, факультети і кафедри в організації і управлінні навчальною і методичною роботою. Прямим наслідком цих недоробок є те, що уже другий рік підряд знижується якісний показник успішності. Так за 1981 — 1982 навчальний рік опущено зниження абсолютної успішності на 1,8 процента.

На ряді випускних кафедр знизилась кількість реальних дипломних проектів і проектів, які виконувались з застосуванням ЕОМ. Це кафедри ЕС і ЕСС, МРС, ААХ, ТСП і СК, РТУ і ТОР. Очолують ці кафедри комуністи В. М. Кутін, Ю. Я.

Комісаренко, В. М. Ребедаїло, О. Ф. Пономарчук, Б. Л. Рудницький, В. Я. Сун'ян, серед яких є член парткому, секретар партбюро і члени партійних бюро факультетів.

Які ж причини відмічених недоліків? По-перше, слід більш уважно задуматися над таким статистичним показником, як пропуски занять студентами без поважних причин. Ось факти. Лише в минулому навчальному році студентами пропущено без поважних причин близько сорока тисяч навчальних годин, зафіксовано 10 запізньовикладачів на заняття. Серед них було і три комуністи. Це В. М. Студенікін, Б. Я. Даниленко та М. М. Ільчук. На 22 викладачів накладено адміністративні стягнення і, головним чином, за різноманітні порушення навчального процесу.

Ці та ряд інших фактів наближають до висновку, що однією з головних причин відмічених недоліків є зниження рівня навчальної і виховної роботи ряду кафедр, послаблення організуючої і управляючої ролі деканатів, навчального відділу.

Ряд інших досить важливих питань, які висуває життя, вимагають неослабної уваги спеціалістів. Тому необхідно розглянути ці питання окремо на одних із партійних зборів факультетів.

За звітний рік досягнуто значні успіхи в розвитку науково-дослідницької роботи. Основні її показники виконані і перевиконані. Так, обсяг господарсько-договірної тематики зріс у 1982 році до 6,7 млн. карбованців, при зобов'язанні 6,4 млн. карбованців.

Найбільший обсяг наукових досліджень виконується кафедрами АІПТ, АСУ, КІПРА, ОТ, ЕП, МРС. Очолують їх комуністи В. Т. Маліков, І. В. Кузьмін, Н. В. Коваленко, А. П. Стахов, В. С. Осадчук, Ю. Я. Комісаренко і А. Немировський.

Нижче своїх можливостей працює сьогодні в науці ІБФ. Не повною мірою використовують потенціал своїх учених на енергетичному факультеті, є резерви збільшення обсягу

у машинобудівного та радіотехнічного факультетів.

За останні роки значно зріс авторитет і популярність ВПІ. В 1981 році присуджена Державна премія УРСР ректору інституту І. В. Кузьміну, Республіканська премія Мінвузу УРСР професору О. С. Стахову. В 1981—82 рр. на базі нашого інституту проведено 16 всесоюзних і республіканських конференцій, нарад, і т. п., на яких вчені представили 64 доповіді і наукових повідомлень.

Зросла кількість публікацій в центральних виданнях, одержано 80 авторських свідоцтв і 10 патентів на винаходи.

Але в підготовці науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації є й наявні недоліки. Недовиконаний план підготовки докторів наук, велику інертність проявляють випускники аспірантури 1980 року Орлович і Сергачов (кафедра ОТ), Рябий (кафедра ТСП), Родінков (кафедра ТОІ), Полатай (кафедра фізики).

Настав час науковій частині провести атестацію науково-технічних кадрів і визначити перспективність наукової роботи.

Виховання нової людини — не лише важлива мета, але й неперемінна умова в комуністичному будівництві. Якщо проаналізувати ідеологічну роботу інституту, виконану по кожному з її напрямків, то в цілому можна навести достатню кількість міроприємств, багато з яких проведено на високому рівні і, звичайно, дали позитивний ефект.

Так, в інституті з ініціативи і під керівництвом І. В. Кузьміна при безпосередній участі кафедр суспільних наук уже на протязі багатьох років ведеться робота по покращанню ідейної спрямованості викладання загально-наукових, загально-інженерних та профілюючих дисциплін. В нинішньому році видана колективна праця кафедри марксистсько-ленінської філософії «Політико-виховна і діалектико-матеріалістична спрямованість викладання профілюючих і загально-наукових дисциплін в політехнічному інституті». Складається вона з трьох частин, в які вхо-

дять 14 методичних розробки.

Тепер завдання полягає в тому, щоб ця праця була впроваджена в усіх дисциплінах. Ініціативу в цьому питанні повинні проявити комуністи факультетів, кафедр. Методичну допомогу повинні подати кафедри суспільних наук, а керівництво цим процесом очолить навчально-методична рада і лабораторія методики навчального процесу.

Одну з основних функцій ідейно-політичного виховання вихователів, тобто викладачів і співробітників, покладено на систему партійного навчання, економічної освіти, комсомольського навчання і навчання у вечірньому університеті марксизму-ленінізму. Тут зуміли забезпечити високий рівень проведення занять, семінарів при хорошій активності слухачів. Організовано проходило формування мережі партійної освіти та шкіл економічних знань в нинішньому році. В цьому велика заслуга комуніста Р. Ю. Кигеля та його помічників І. Т. Стукалова та П. В. Чалюка.

Однак, як показує контроль навчального процесу, слабка ідейна спрямованість лекцій ще зустрічається в деяких викладачів, а також і в окремих завідуючих кафедрами.

Партійні збори інституту постановили, що важливим завданням парткому, партійних бюро факультетів є далі посилення контролю за своєчасним виконанням міроприємств по гідній зустрічі 60-річчя утворення організацій і груп по виконанню рішень XXVI з'їзду ЦК КПРС і XXVI з'їзду ЦК Компартії України, пленумів ЦК КПРС, направляючи асю роботу на підвищення якості підготовки спеціалістів для народного господарства, підвищення науково-технічного потенціалу країни.

Збори пройшли на високому організаційному і політичному рівні при високій активності комуністів.

В роботі партійних зборів взяв участь і виступив перший секретар Ленінського райкому Компартії України В. І. Левкович.

За мир на Землі

Я — кубинка. Навчаюся зараз у Вінницькому політехнічному інституті. Мені давно хотілося познайомитися з Радянським Союзом, з країною, яка подала нам велику допомогу у важкі дні «карибського кризису». Вона і зараз допомагає нам в будівництві соціалізму.

Радянський народ допомагає багатьом країнам, що розвиваються, надсилає медикаменти тим кому вони потрібні. І все це робиться добровільно з побажанням покращити становище в цих країнах (не дивлячись на систему — соціалістичну чи

капіталістичну). Ось тому я гаряче підтримую позиції радянської держави в тому, що вона не застосує першою ядерну зброю.

Імперіалістична система створює брехню про соціалізм і особливо про Радянський Союз. Але правда завжди переможе. Тому, що всі прогресивні сили знають цю країну, як надійну опору народів в боротьбі за мир, незалежність і соціальний прогрес.

С'єра БЛАССА,
студентка третього курсу
ВПІ.

АКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

ПРО ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПО ДИСЦИПЛІНАХ «ОХОРОНА ПРАЦІ» ТА «ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА».

Охорона праці — наука, в якій розроблені і розробляються інженерні рішення, що дозволяють попередити нещасні випадки і професійні захворювання. Отже, охорона праці є науковою соціально-технічною дисципліною, яка вивчає теоретичні та практичні питання безпеки і нещадливості праці, попередження виробничого травматизму, професійно-нальних захворювань і отруєнь, аварій, пожеж і вибухів.

Важливе значення при вивченні дисципліни «Охорона праці» має практичне використання теоретичного матеріалу, навчання студентів безпечним прийомом праці.

Викладацьким колективом кафедри охорони праці в минулому навчальному році підготовлена відповідна навчально-методична документація з урахуванням використання елементів проблемного навчання, ділових ігор і сучасних методик.

Починаючи з 1981—82 навчального року, застосовується ділова гра «Розслідування і аналіз нещасних випадків на виробництві». Гра розрахована на дві години і імітує рішення студентами практичних завдань по охороні праці, які взяті з реальних виробничих умов. Вихідні (вхідні) дані взяті на підприємстві Вінниччини із фактичних аварійних ситуацій та нещасних випадків, які мали місце. При цьому студенти виконують функції відповідальних осіб різних категорій і рангів. Диференційна оцінка знань і практичних дій студентів — учасників гри дозволяє визначити сумарну оцінку (в балах) бригади і переможця гри. Для реалізації поставленого завдання студентам необхідно показати не лише теоретичний матеріал, а й уміння орієнтуватися у відповідних виробничих ситуаціях, виносити оптимальні рішення згідно з функціональним обов'язком бригадира, виконроба, майстра, енергетика і т. д.

Все це підвищує професійний рівень майбутніх командирів виробництва в галузі охорони праці, їх зацікавленість по дальшому удосконаленню своїх знань та досвіду, про що кажуть відгуки більшості студентів — учасників гри.

Окрім того, це допомагає також раніше навчати студентів оформляти спеціальну документацію по охороні праці

В даний час готується впровадження в навчальний процес іншої ділової гри по дисципліні «Охорона праці» — надання першої допомоги. Ця гра допомагає студентам навчитися практичним навичкам надати потерпілому на базі використання діючого макету тренажера та ручного апарату штучного дихання. Така гра має також не менш важливе практичне значення для підвищення рівня професійної підготовки спеціалістів.

Застосування елементів проблемного навчання в окремих лекціях по курсах «Охорона праці» та «Охорона навколишнього середовища» дасть змогу активізувати навчальний процес, заповнити його виробничим змістом, практичними методами і рекомендаціями для студентів, а також правильно і оперативно вирішувати ті чи інші завдання на виробництві.

Використання трьох сучасних методик для вирішення спеціальних питань при розробці розділу «Охорона праці» в дипломних проектах також допомагає студентам скоріше засвоїти деякі практичні методи в ділянці охорони праці.

Однак колектив кафедри вважає, що досягнуті успіхи в застосуванні активних методів навчання по дисциплінах «Охорона праці» та «Охорона навколишнього середовища» — це лише початок становлення цього процесу. Дальнішими першочерговими завданнями є: продовження роботи по вдосконаленню ділових ігор, постановка ділових ігор в згаданому курсі, більш ширше застосування його в інших дисциплінах.

В. КОБЕВНИК,
завідувач кафедри
охорони праці, доцент.

ПРОБЛЕМА В ПРОБЛЕМНОСТІ

Ще в древності філософи міркували про те, як вчити людину пізнавати світ. Деякі з них прийшли до висновку, що людина — це не «ящик», в який потрібно постійно вкладати певну суму знань. Дати змогу самій людині шукати їх — ось вірний шлях у розвитку особи.

В XIX столітті відомий німецький вчений — педагог А. Дистервег писав: «Поганий учитель подає істинну, хороший навчає її знаходити».

Чи не відгукнуться ці слова до потреб сучасної методики навчання?

Коротко кажучи, проблема в своїй простій формі починається з питання. Хоча перед ним лежить довгий шлях роботи як викладача, так і сту-

дента. Це окреме питання. Давайте візьмемо найпростіше.

Для створення ситуації проблемності в навчанні необхідно знати матеріал, бути готовим до нього самому викладачеві. Це перша сторона медалі. В допомозі можуть стати книги по психології навчання. І хоча основну роль в навчальному процесі грає викладач, аудиторія слухачів-важливіше єдиного цілого.

Якщо під час семінарських занять застосування методів проблемного навчання дається легше (я маю на увазі предмети суспільних дисциплін), то на лекції з'являється ускладнення.

Відомо, що в процес вирішення проблем входять

елементи суперечності, протилежності думок. А для цього, щоб вони виникли, потрібна підготовка, самих студентів, потрібні знання по цих питаннях.

Чи мають студенти, які прийшли на лекцію ці знання? Так і не так. Певний зв'язок в знаннях вчорашніх і сьогоднішніх існує, але він дуже малий, щоб вирішувати проблеми. Тому — до лекції потрібно готуватися. Як саме? Необхідно проробити в доступній формі літературу до наступної теми. Викладач може в кінці семестру, навчального року запропонувати студентам пропрацювати літературу до майбутніх занять. Це дасть змогу студентам вести себе активніше у створенні і вирішенні проблем.

І ще одне. «Діалог з студентами під час лекції не потрібно вести, бо це перетворює аудиторію на якийсь «базар» — говорять деякі викладачі. «Уявляєте якщо в кожній аудиторії буде так, то буде не навчальний заклад, а якийсь вулик» — продовжують інші.

А все-таки хотілося б, щоб кожна аудиторія перетворилася в робочий «вулик», звідки б чути було запальну суперечку студентів. Тиша в аудиторії — це ознака поганого викладання дисципліни викладачем.

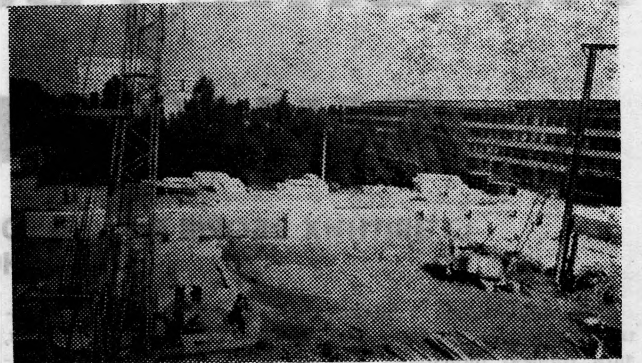
Впровадження розвиваючих форм навчання сприяє активізації найголовнішої для навчальної та практичної роботи на виробництві — це емоційно-вольової системи людини. Її формування і розвиток є необхідним компонентом виховання людини завтрашнього дня.

Д. МЕЛЬНИКОВ,
викладач підготовчого відділення.

НОВОБУДОВИ ІНСТИТУТУ

ФОТОРЕПОРТАЖ

За останні роки виникли побачили, що на території Вінницького політехнічного інституту почали з'являтися нові учбові корпуси. Вражає всіх корпус інженерно-будівельного факультету. Це сучасна споруда зі всіма необхідними учбово-лабораторними і підсобними приміщеннями. Збудували її студенти факультету. Командир будівельного загону В. Войтенко вже закінчив інститут, а в вузі ще довго будуть згадувати цього прекрасного спеціаліста, тепер

уже інженера.
На фото: на будівництві корпусів інституту.

Фото О. Суворова.

ЩО ЗНАЧИТЬ ХВИЛИНА...

Продуктивність робочого часу залежить від того, з яким настроєм людина прийшла на роботу. Якщо вона довго чекала транспорту, добиралася до місця роботи в переповненому автобусі, то її продуктивність на початку роботи, безперечно, знижується. Не можна залишати без уваги і критичної оцінки ні одного випадку необгрунтованого відлучення працівників і службовців від виконання прямих виробничих зобов'язань.

Саме про раціональне використання кожної робочої хвилини йшлося на профспілкових зборах кафедри теоретичної механіки. Відмічалось, що робота кафедри багато в чому залежить від її співробітників, а також служб інституту.

Прекрасно вміє економити час Ф. І. Щербакський. Саме з цього чоловіка потрібно брати приклад. Були випадки, коли співробітники О. Д. Чернишов, В. Д. Мартинюк не раціонально використовували свій робочий час. Їм неможливо було доручити ні однієї важливої справи на кафедрі. Так, О. Д. Чернишов торішньої осені підготував екзаменаційні білети і задачі, а також робочі плани пізніше всіх допустимих строків, порушуючи при цьому накази ректора. Після чергових порфспілкових зборів, де критично була оцінена розхлябаність цього викладача, Олександра Даниловича ніби хто підминув. Зараз він чесно і добросовісно відноситься до своєї справи, навіть подає приклад іншим.

Продуктивність праці багато в чому залежить і від мікроклімату в колективі. «На кафедрі теоретичної механіки він поки що задовільний. Щоб його покращити, багато викладачів вносили різні про-

позиції. Так Л. О. Пашенко сказала, що для покращення втрати робочого часу необхідно виділити один день для проведення всіх виробничих зборів і нарад.

В. М. Говоров звернув увагу на невиконання деякими співробітниками кафедри планових робіт.

А. М. Гель наголосила на тому, що необхідно більш скурпульозно планувати роботу кафедри і МСФ. Адже в даний час багато нарікань з боку співробітників і студентів на роботу МСФ.

Завідувач кафедри теоретичної механіки О. В. Ємельянов підкреслив, що дуже добре відбулася відверта принципозна розмова про недоліки, які допускає кафедра, намічені шляхи покращення роботи. Він додав, що для нормальної роботи необхідна міцна трудова дисципліна всіх співробітників кафедри, факультету, інституту. Адже виконувати в строк доручену справу — це значить звільнити від втрат робочого часу багатьох людей.

Не можна миритися також з роботою наших буфетів. Часто-густо вони починають працювати на 1—1,5 години пізніше графіку, а зачідаються раніше. Такий стиль роботи працівників громадського харчування призводить до того, що другий сніданок у багатьох співробітників інституту зривається, а отже, втрачається і дорогий час.

Не всім мабуть відомо, що одна хвилина простою на виробництві всіх робітників по СРСР рівнозначна залученню додатково в народне господарство 250 тисяч трудящих.

То ж дорожимо кожною робочою хвилиною!

М. ЮРЧИШИН,
кореспондент газети.

В НАШІЙ групі разом з радянськими студентами навчаються зарубіжні друзі — студенти з братньої

Куби. З перших днів навчання у нас склалися щирі, дружні стосунки з ними. І ця дружба

**ДРУЖБА СИЛИ
МНОЖИТЬ**

допомагає як в навчанні, так й у відпочинку.
В. ХОХУЛЯ,
староста групи 2ПЕ-82.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ

Наш спортивно-оздоровчий

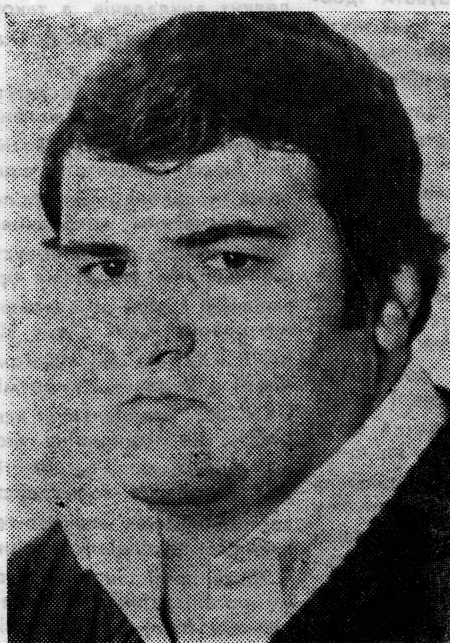
Спортивно-оздоровчий табір «Супутник» ВПІ побудований силами студентів, викладачів і співробітників на території Немирівського району. Він займає площу понад п'ять гектарів.

В 1982 році введено в дію чотири житлових будиночки, волейбольний майданчик, поле для ігор в мініфутбол та гандбол. Приймає табір 200 чол. за зміну. Протягом сезону тут відпочиває 819 студентів.

Вдало вибране місце: ліс, повітря, вода допомогла прекрасно налагодити навчально-тренувальний процес. Маса ягід, грибів, чудова риболовля дали змогу цікаво провести вільний час від тренувань.

Заздрю всім студентам, яким ще буде можливість відпочити в цьому прекрасному місці. Ну, а ми випускники постараємося все хороше, чого навчили нас тренери і викладачі фізвиховання, застосувати в своїй майбутній роботі на виробництві.

Н. ДУБОВИК,
студента 5 курсу енергетичного факультету.

Перемагає майстерність

Найсильнішим спортивним колективом серед ігрових команд в нашому інституті є чоловіча збірна команда з волейболу. Вона була створена у 1968 році. Її наставником став молодий, але добре знаючий свою справу А. М. Змієвський. Ішов процес становлення команди, були невдачі, радості перемог. Та колектив мужнів.

Особливо великих успіхів команда добилася з приходом в 1973 році на тренерську роботу заслуженого тренера УРСР, нині покійного Михайла Юхимовича Лобезника. В ці роки колектив був переможцем та призером обласних і республіканських змагань, Спартакіад Мінвугу УРСР і Укранд ДСТ «Буревісник».

В 1981 році команда стала чемпіоном УРСР серед спортивних ВУЗів, а в 1982 році зайняла III місце.

За ці роки з'явилися нові гравці команд вищої ліги чемпіон світу з волейболу 1982 року Олександр Соколяк, майстри спорту СРСР Ігор Філіщинський, Сергій Поблоцький, Всьіль Пастушенко.

І. РУДОЙ,
партгрупорг кафедри фізвиховання.

Автанділ Буцхрікідзе народився в місті Тбілісі. Ще із шкільної партії почав займатися спортом. Бігав на ковзанах, стрибав у висоту, стріляв із лука.

Навчаючись у старших класах, юнак серйозно почав захоплюватися вільною боротьбою, згодом боротьбою «джю-до». А в десятому класі Автанділ Буцхрікідзе став призером змагань на першості молодіжного союзу товариства «Спартак» із цього виду спорту. Тут йому було присвоєно майстра спорту.

Не залишив хлопець займатися боротьбою «джю-до», коли вступив на енергетичний факультет Вінницького політехнічного інституту. Якщо на першому курсі Автанділ став призером обласної Спартакіади «Богатирська слава», то на другому курсі він уже брав участь в Спартакіаді України.

Попереду юнака чекають нові спортивні змагання.

На фото: другоккурсник енергетичного факультету Автанділ Буцхрікідзе.
Фото О. СУВОРОВА.

Під прапором «Буревісника»

Двадцять п'ять років виповнилося студентському ДТС «Буревісник». За цей короткий час наше товариство проробило значну роботу по впровадженню фізичної культури і спорту в побут студентів, викладачів і співробітників.

В даний час «Буревісник» об'єднує більше 700 спортивних клубів вищих навчальних закладів, близько 2 млн. студентів і працівників вузів.

Лише в нашій республіці до послуг спортсменів «Буревісника» 18 стадіонів, 16 плавальних басейнів, 20 водних станцій, 333 спортивних зали, 66 лижних баз, 65 стрількових тирів, 624 різноманітних майданчики та футбольні поля.

Спортивне товариство «Буревісник» є кузницею підготовки атлетів високого класу. Вузи республіки кожного року вижмають більше 280 майстрів спорту, до 30 майстрів спорту міжнародного класу. 69 представників нашого товариства стали чемпіонами і призерами Олімпійських ігор, чемпіонами світу. Серед них гвардійці радянського спорту І. Астахова, А. Бондарчук, В. Борзов, Г. Гамарник, М. Горюхін, І. Дерюгіна, В. Крепкіна, Л. Лисенко, С. Новіков, Н. Откаленко, Ю. Титов, Ю. Седих та багато інших всесвітньо відомих спортсменів.

В. ОЛІЙНИК,
старший викладач.

**В. о. редактора
М. ЮРЧИШИН.**